

Først og fremmest vil jeg gerne sige tak for, at I har givet mig og de øvrige deltagere i borgerpanelet lejlighed til at være med i denne proces. Det har været spændende, lærerigt og givet anledning til mange overvejelser. Samtidigt har det åbnet øjnene for, hvor vanskelig en proces det må være for jer, der skal træffe den endelige beslutning. Jeg er glad for, at det ikke er mig!

På forhånd var jeg nok skeptisk overfor planen om udvidelse af havnen, men jeg besluttede mig til at møde op uden forudfattede meninger og lade min holdning påvirke af de informationer, jeg ville få undervejs i forløbet. Og der er kommet mange – og i sagens natur ofte modstridende informationer, så man ofte har følt sig lidt forvirret, omend på et højere niveau end tidligere.

Jeg anerkender til fulde havnens betydning for såvel Aarhus som for Jylland - og landet som helhed. Det er vigtigt, at "produktionsdanmark" har let adgang til en effektiv havn, så danske produkter kan sendes ud på verdensmarkedet, vi kan modtage nødvendige komponenter til produktionen og som forbrugere få adgang til varer, som vi ikke selv producerer. Det var derfor også meget spændende at få indblik i alle de forskellige aktiviteter, der foregår på havnen - og hvor stor økonomisk betydning, det har for landet. Som et lille land er vi jo dybt afhængige af handel med hele den øvrige verden.

Samtidig er skibstransport uden konkurrence den mindst klimabelastende form for transport (jvf indlæg fra Rådet for Grøn Omstilling), så jo mere gods der flyttes til transport ad vandvejen, jo bedre. Og den udvikling bør vi i høj grad understøtte.

Men den foreslåede udvidelse kommer med en pris - og den pris er i min optik meget høj. Aarhus' placering ved bugten med skov og strand både nord og syd for byen er unik. Den tætte kontakt der her er mellem en storby og den omgivende natur er et kæmpe plus for alle byens borgere. Jeg er derfor bange for, at den planlagte enorme udvidelse vil være til stor skade for byens skønne og unikke placering. (I parentes bemærket nævner havnen selv Hamborg som en konkurrent. Enhver der har set Hamburg havns enorme containerhelvede, vil vel gøre alt for at forhindre en sådan udvikling her i byen!)

Mit råd til jer politikere vil derfor være: Klap hesten – og tænk ud af boksen!

Jeg mener, at **alle** alternativer til en så stor udvidelse bør undersøges nøje. Det er en så væsentlig beslutning, at alle sten bør vendes. Når udvidelsen først står der, forsvinder den jo aldrig igen og bugtens unikke udseende vil for evigt være ændret.

Ifølge havnens egne oplysninger er der ikke behov for større kaj anlæg. Med det eksisterende er der kapacitet til at læsse og losse langt flere containere end i dag (oplyst på mødet med Havnen 26.11.22). Udvidelsen skal således primært skaffe plads til opbevaring hos eksisterende og nye virksomheder på havnen.

I havnens egen behovsundersøgelse (udarbejdet af Rambøll) fremgår det tydeligt, at containertrafikken er vokset betydeligt de sidste år, mens de øvrige godstyper er stagneret eller faldet. I fremtiden forventer analysen dog alligevel en stigning i alle godstyper - dog stadig med containere som langt den største.

Havnens ønske om udvidelse baserer sig på, at man stadig fuldt ud skal kunne servicere **alle** godstyper – og det tillader jeg mig at sætte spørgsmålstejn ved. Er det virkelig nødvendigt at optage megen plads til fast (og evt flydende) bulk på sparsomme kvm på Aarhus Havn, hvis man har fokus på containertrafik? Denne type gods kan formentlig fuldt ud lige så godt håndteres i mindre, nærtliggende havne.

Stigningen i containertrafikken er i øvrigt i flg analysen primært baseret på ruten fra Asien (dvs Kina). I og med at det er blevet åbenbart, at kritiske ressourcer i høj grad kan bruges som våben, og at produktion i stigende grad hjemtages til Europa, er det langt fra sikkert, at denne rute fortsat vil bibeholde den samme betydning.

Jeg mener derfor, at forudsætningerne for en havneudvidelse af så stort omfang baserer sig på en bagudskuende opfattelse af havnens rolle. Og en manglende erkendelse af at verden har ændret sig grundlæggende siden processen startede for 4-5 år siden.

Jeg tillader mig derfor at foreslå, at der igangsættes en **uvildig** ekspertundersøgelse med fokus på, hvordan det **eksisterende havneareal** kan udnyttes meget mere optimalt og effektivt end i dag og samtidig understøtte havnens fokus på containertrafik. Det *kunne* f.eks. være ved at

- Fokuserer på at skabe Skandinaviens mest effektive og grønne **containerhavn**, således at containere i transit opbevares kortest mulig tid – evt i "intelligente" containertårne eller lignende. Samtidigt skal den grønne omstilling af søtransporten understøttes kraftigt.
- Prioritere containertransporten og derfor over tid udflytte den største del af de pladskrævende bulkaktiviteter til nærliggende havne – evt som terminaler ejet af Aarhus Havn. I flg Rambølls behovsanalyse udvider Göteborg havn f.eks. med ny terminal i Arendal i Norge!
- Bygge tættere/højere på de nuværende arealer. De nuværende lagerbygninger fremstår lave og breder sig derved over mange kvm grund.
- Oprette en dry-port ved E45/jernbanenettet (som foreslået af Bevar Aarhusbugten).
- Lade havnen selv stå for de store investeringer, der er påkrævet i nybyggeri, intelligent containerhåndtering mm. At virksomhederne selv skulle foretage så store investeringer på lejet grund, virker utænkeligt. Havnen har jo åbenbart den nødvendige kapital.

Jeg mener således, at **alle** alternativer til en så stor udvidelse (som endda indebærer mulighed for endnu en ekstra etape inden for den påtænkte nye mole), bør undersøges nøje.

Jeg håber, at I vil træffe den rigtige beslutning for byen, borgerne, erhvervslivet og naturen, sådan at vi kan bevare byens unikke, smukke særpræg - også for vores børn og børnebørn.